

NIKA

Publicație trimestrială a protopopiatului de Criuleni și Dubăsari

Apare cu binecuvântarea Înalț Prea Sfințitului Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove

Anul IX, Nr. 1, 2013

SFÎNTUL GRIGORIE PALAMA, ARHIEPISCOPUL TESALONICULUI

Sfântul Grigorie s-a născut în 1296 în Constantinopol. Tatăl lui era un important demnitar la curtea împărătească, de aceea și Sfântul Grigorie a urmat studiile necesare pentru a merge pe urmele tatălui său, cu atât mai mult că era foarte înzestrat în cele ale științei.

Dar Sfântul Grigorie, abia împlinind 20 de ani, a hotărât să meargă pe calea călugăriei și s-a retras în Muntele Athos devenind ascultător la mănăstirea Vatoped. Mama și surorile lui au devenit și ele mai târziu călugărițe.

Sfântul Grigorie a fost mai mulți ani ascultător, a slujit la trapeză, a fost cîntăreț în biserică, apoi a fost călugărit. I-a avut ca îndrumători pe mai mulți stareți îmbunătățiți. Treptat a învățat meșteșugul rugăciunii neîncetate pe care o practicau monahii de pe Muntele Athos. Ei rosteau neîncetat: „Doamne Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu miluiește-mă pe mine păcătosul”. Practicarea acestei rugăciuni care se mai numește a minții sau a inimii se numește isihasm (care înseamnă singurătate, calm și liniște), iar cei care o practică se numesc isihasți.

În timpul șederii sale pe Muntele Athos viitorul ierarh Grigorie a fost complet absorbit de spiritul isihast, acesta devenind noul său mod de viață. În anul 1326, datorită amenințării invaziei turce, el împreună cu alți călugări s-au retras în marele oraș Tesalonic, unde a fost hirotonit ca preot.

Sfântul Grigorie a combinat îndatoririle sale preoțești cu viața de pustnic. Cinci zile pe săptămână le petrecea în liniște și rugăciune, iar simbăta și duminica venea în mijlocul oamenilor, slujind în biserică și predicînd. Sfântul Grigorie a găsit un loc potrivit în care să viețuiască în singurătate, lângă Tesalonic, la Bereia. Aici a adunat în jurul lui în timp scurt mai mulți călugări, pe care i-a îndrumat timp de cinci ani.

În anul 1330 la Constantinopol a venit un călugăr italian pe nume Varlaam. Acesta era socotit ca un om foarte învățat căci a scris tratate de logică și astronomie, fiind de asemenea renumit pentru cuvîntările sale ieșite din comun. Varlaam a fost numit profesor la Universitatea din Constantinopol. Călătorind la Muntele Athos, el a făcut cunoștință cu viața duhovnicească a isihasților, iar apoi

a declarat că rugăciunea minții era o greșală eretică. În călătoriile sale la Constantinopol și Tesalonic, călugărul Varlaam a intrat în dispute cu călugării ortodocși, încercînd să-i convingă că ei greșesc atunci cînd consideră că în urma rugăciunii neîncetate poți ajunge la unirea cu Dumnezeu și la vedrea cu ochii duhovnicești a luminii dumnezeiești. Acesta se rîdea și-și bătea joc de învățăturile călugărilor despre metodele rugăciunii și despre lumina necreată văzută de isihasți.

Sfântul Grigorie, la rugămintea călugărilor athoniți, a răspuns acestor acuzații la început verbal, apoi în scris. Astfel au apărut mai multe lucrări teologice. În 1340 călugării din Muntele Athos au alcătuit, cu ajutorul Sfîntului Grigorie, un răspuns general împotriva atacurilor lui Varlaam, grupat sub titlul „Tomul Aghiorit”. La Sinodul din Constantinopol din 1341 ținut la Biserica Sfînta Sofia, Sfîntul Grigorie l-a combătut pe Varlaam și a apărut învățătura ortodoxă. La 27 mai 1341 episcopii adunați la Sinod au confirmat că sunt de acord cu punctul de vedere al Sfîntului Grigorie, și anume că, Dumnezeu nu poate fi cunoscut în ființa Sa, dar El ni se descoperă prin energiile Sale necreate transmise spre lume și percepute de noi, cum a fost lumina de pe Muntele Taborului, dar acestea nu sunt nici materiale și nici create. Ideile lui Varlaam au fost condamnate ca erezii, acesta fiind anatemitizat și izgonit.

Dar disputele dintre Palamiți și Varlaamiți erau departe de a se fi încheiat. Acestora din urmă li s-au alăturat discipolul lui Varlaam, călugărul bulgar Akyndinos, precum și patriarhul Ioan XIV Kalekas (1341-1347); împăratul Andronicus III Paleologul (1328-1341) înclina și el spre punctul lor de vedere. Akyndinos, al cărui nume însemna „cel care nu face rău”, de fapt a cauzat un mare rău prin învățăturile sale eretice. Akyndinos a scris o serie de mici tratate în care îi denunța pe Sfîntul Grigorie și pe călugării athoniți drept provocatori de tulburări în cadrul Bisericii. La rîndul său, sfîntul a scris un răspuns detaliat în care demonta erorile lui Akyndinos. Însă patriarhul îl susținea pe Akyndinos și l-a numit pe Sfîntul Grigorie vinovat de toate tulburările din cadrul Bisericii. În 1344 l-a închis în temniță timp de patru ani. În 1347, cînd patriarhul Ioan al XIV-lea a fost înlocuit

de patriarhul Isidor (1347-1349), Sfîntul Grigorie a fost eliberat și numit Arhiepiscop al Tesalonicului.

În 1351 Sinodul din Vlaherne a apărut cu solemnitate caracterul ortodox al învățăturilor sale, însă poporul nu l-a acceptat ușor pe Sfîntul Grigorie, astfel încît el a trebuit să se mute dintr-un loc în altul. Într-una din călătoriile sale la Constantinopol pe o corabie bizantină, a căzut în mîinile turcilor. Chiar în captivitate, Sfîntul Grigorie a predicat atît prizonierilor creștini cît și răpitorilor săi musulmani. Hagarenii au fost uimiți de înțelepciunea cuvîntului său, dar musulmanii nu au putut suporta acestea și l-au bătut, ba chiar l-ar fi omorît cu plăcere dacă n-ar fi nădăjduit într-o răscumpărare mare. La un an, Sfîntul Grigorie a fost răscumpărat și s-a întors la Tesalonic.

Sfîntul Grigorie a făcut multe minuni în cei trei ani dinaintea morții sale, vindecînd mulți bolnavi. Sfîntul Grigorie Palama a adormit întru Domnul la 14 noiembrie 1359.

Pentru lupta dusă contra ereticilor și pentru teologia sa profundă, contemporanii l-au cinstit pe Grigorie Palama ca pe un „al doilea Atanasie” (referirea este la Sfîntul Atanasie cel Mare). La cîțiva ani după moartea lui, în anul 1368, a fost trecut în rîndul sfinților de către un Sinod din Constantinopol sub patriarhul Filotei (1354-1355, 1364-1376) - care a scris viața sfîntului și slujbele adresate acestuia -, iar pomenirea lui se face în chip aparte în a doua Duminică din Postul Mare, ca o prelungire a sărbătorii triumfului Ortodoxiei împotriva tuturor ereziilor.

LANSAREA SITE-ULUI

www.protopopiat-criuleni-dubasari.md

PROTOPOPIATULUI DE CRIULENI ȘI DUBĂSARI

La 10 februarie, la Reședința Mitropolitană, Înalț Prea Sfințitul Mitropolit Vladimir a avut o întâlnire cu câteva dintre persoanele care au depus eforturi pentru crearea și lansarea site-ului Protopopiatului de Criuleni și Dubăsari.

Invitații, în persoanele dlui colonel Feodosie Sofianu, șeful Direcției Comunicații și Protecție Informațională din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Prot. Lect. Dr. Veaceslav Ciorbă și Pr. Mihail Bortă, au fost însoțiți de către Prot. Mitr. Teodor Pelin, Protopop al circumscripției sus-menționate.

Adresându-se Întăistătorului, părintele Teodor a menționat că lansarea paginii web a fost un eveniment așteptat, pentru care s-a muncit mult și cu entuziasm, punându-se un accent deosebit pe lucrul cu documentele de arhivă, spre a pune la dispoziția publicului larg date din istoria bisericilor și a activității slujitorilor din cuprinsul actualului Protopopiat de Criuleni și Dubăsari.

Mitropolitul Vladimir a venit cu aprecieri deosebite, menționând că prin lansarea acestui site se face încă un pas serios spre promovarea valorilor și istoriei ortodoxiei în spațiul mediatic autohton.

Adresându-se invitaților, Înalț Prea Sfinția Sa și-a manifestat recunoștința pentru munca pe care o depun spre binele și mărirea Bisericii Ortodoxe din Moldova, oferindu-le tuturor Diplome Arhieresti, în speranța că aceste eforturi vor avea o continuitate rodnică și îndelungată.

La rîndul lor, toți cei prezenți au mulțumit Arhiepiscopului pentru cuvintele frumoase și pentru bunăvoința manifestată, declarându-se dispuși să muncească și mai departe pentru promovarea valorilor ziditoare.

De menționat că site-ul Protopopiatului de Criuleni și Dubăsari <http://protopopiat-criuleni-dubasari.md/> este o primă încercare de prezență în internet a unui Protopopiat din cadrul Mitropoliei Moldovei.

PREOTUL NICOLAE CIOBANU DISTINS CU NOUL ORDIN MITROPOLITAN

Protoiereul Nicolae Ciobanu, președintele Departamentului mitropolitan relații culturale, a fost menționat de către Mitropolitul Vladimir cu noul ordin „Meritul Bisericesc”, gr. II.

Distincția a fost prilejuită de serbarea a 35 de ani de viață și 15 ani de slujire preotească a vrednicului părinte. Mitropolitul i-a mulțumit pentru zelul cu care își duce ascultările încredințate, dorindu-i sănătate și noi puteri întru împlinirea misiunii sacerdotale.

NUMIRI ȘI DESTITUIRI

Din data de 03.01.2013 paroh al bisericii „Sf. Alexei” din s. Pohrebea, r. Dubăsari a fost numit preotul Dumitru Darmancev.

RECUNOȘTINȚĂ LA POPAS ANIVERSAR

În dimineața zilei de 28 ianuarie, ÎPS Mitropolit Vladimir a primit la Sediul Mitropolitan un grup de slujitori și mireni din raioanele Criuleni și Dubăsari.

Pentru activitate sânguincioasă spre binele Bisericii Ortodoxe din Moldova, ierarhul a decorat în parclisul mitropolitan pe Prot. Mit. Vasile Pistrui, parohul bisericii cu hramul „Minunea Arh. Mihail” din

or. Criuleni, către jubileul de 50 de ani, cu medalia „Sf. Ștefan cel Mare”.

Prot. Mit. Teodor Pelin, protopopul de Criuleni și Dubăsari, prezent la eveniment, a mulțumit arhierului pentru înalta apreciere a activității părintelui Vasile Pistrui, pentru grijă și pentru binecuvântare în toate lucrările bineplăcute Domnului.

PRIN ORA DE RELIGIE ÎNVĂȚĂM APARTENENȚA LA CREDINȚA STRĂBUNĂ

Cunoașterea lui Dumnezeu se dobândește și pe calea cuvîntului scris, iar aceasta se urmărește și se realizează și la ora de religie. Cunoașterea cu mintea trebuie asociată cunoașterii cu inima curată.

Omul are nevoie de cunoașterea unui număr de reguli morale și orice regulă trebuie să aibă drept temelie o învățătură de credință. Aceasta este mijlocită tot la ora de religie.

Astfel, vineri, 22 februarie 2013, în incinta Liceului Teoretic „Ion Creangă” din s. Coșnița s-a desfășurat seminarul raional cu profesorii de religie „Integritatea didactică orientată spre formarea competențelor specifice în predarea disciplinei opționale religia” la care au participat dna Maria Jimbei, vicepreședintele raionului Dubăsari, dna

Larisa Braducean, șef Direcția Învățămînt Tineret și Sport (DÎTS), Iavița Tatiana, specialist principal DÎTS, Isaicul Svetlana, specialist-coordonator DÎTS, protoiereul Alexei Boenciuc, șeful direcției metodice a Direcția Studii a Mitropoliei Moldovei (DSMM), dna Angela Levința, șeful Cabinetului Metodic, DSMM, administrația liceului și preoții care predau religia în școală.

În cadrul orei publice, care a fost realizată de preotul Veaceslav Ciorbă, elevii au făcut cunoștință cu viața și activitatea Sfinților Trei Ierarhi pentru a-și crea o viziune adevărată despre Biserică și slujitorii ei. Profesorul

a scos în evidență faptele morale ale Sfinților Vasile cel Mare, Grigore Teologul și Ioan Gură de Aur cu scopul de a forma la elevi un comportament religios moral. La finele lecției elevii au formulat învățături morale nece-

sare progresului lor spiritual, pornind de la modelele oferite de Sfinții Trei Ierarhi.

Atelierul de lucru cu subiectul „Prob-lematizarea – metodă de predare folosită în studiul religiei” a fost prezentat de către prot. A. Boenciuc, iar despre necesitatea modernizării continue a curriculumului școlar la disciplina religia și alte probleme stricte a vorbit dna A. Levința.

Ceea ce trebuie să menționăm în special, este faptul că educația moral-religioasă este o misiune deosebit de grea. În fiecare zi profesorul trebuie să se gîndească că sămînța pe care o sădește în sufletele copiilor trebuie să încolțească pentru a deveni mai buni, mai iubitori față de Dumnezeu și față de aproapele lor.

Anume profesorului de religie îi revine această nobila misiune „de a fi lucrător împreună cu Dumnezeu pentru formarea sufletelor elevilor”. Un sacrificiu mare pentru a scoate la iveală frumusețea sufletului.

Svetlana Isaicul,
specialist-coordonator DÎTS

FESTIVALUL „HRISTOS SE NAȘTE, SLĂVIȚI-L”, LA CEA DE A 13-A EDIȚIE

În contextul sărbătoririi Nașterii Domnului, Protopopiatul de Criuleni și Dubăsari, în parteneriat cu Secția Culturală Raională a organizat cea de a 13-a ediție a festivalului „Hristos se naște, slăviți-L”.

În cadrul evenimentului care s-a desfășurat în sala de cultură „Grigore Sârbu” din Criuleni, au evoluat peste zece-colective model și coruri bisericești din mai multe sate ale raionului.

La festival a fost prezent și Prot. Mit. Nicolae Ciobanu, Consilier Cultural al Mitropoliei Chișinăului și al Întregii Moldove, care a prezentat celor prezenți cuvîntul de salut și de felicitare al ÎPS Mitropolit Vladimir și care personal a dat o apreciere deosebită acestui eveniment de suflet care de mai mult de un deceniu aduce credincioșilor din Criuleni binecuvîntata veste a Nașterii.

Ulterior către cei prezenți s-a mai adresat Prot. Mit. Teodor Pelin, Protopop de Criuleni și Dubăsari și doamna Valentina Bobeico șefa Secției raionale de Cultură, după care participanții au primit Diplome, pastorale, iconițe cu Nașterea Domnului și alte daruri.

Din istoria bisericilor din protopopiat

Biserica din satul Oxentia

Surse bibliografice de până la 1918 și cele din perioada interbelică conțin despre biserica din Oxentia următoarele informații:

„Satul Oxentia – biserica din piatră, construită în 1779 de către enoriași, în stil arhitectural bizantin. A fost reconstruită în 1890, din cauza că era veche. Hramul în cinstea Sfântului Ierarh Nicolae, făcătorul de minuni” /1910/.

„Oxintia (com. Susleni), biserica Sfântul Nicolae; zidită la 1779, din piatră; și refăcută la 1908” /1930/.

Dacă credem datele prezentate mai sus, atunci se primește că biserica din piatră în Oxentia există încă de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, iar la sfârșitul secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea ea a fost reconstruită s-au reparată capital. Realitatea istorică este însă cu totul alta. Să clarificăm situația ne ajută sursele istorico-archivistice și în special documentele bisericesti originale.

Dacă este să ne bazăm doar pe surse bibliografice, atunci în lucrarea cu cea mai mare autoritate, bazată pe documente vechi bisericesti, care nu au ajuns până la noi, se conțin informații care le contrazic pe cele de mai sus:

„Satul Oxentia. Biserica cu hramul în cinstea Sfântului Nicolae, din lemn, pereții din nuiele, unsă cu lut – 1796”. /„Satul Oxintia – oncina aparține mănăstirii Golia din Iași, se află pe malul Nistrului”/

Confuzia este împrăștiată de un document din 1845:

„Biserica cu hramul în cinstea Sfântului Nicolae, județul Orhei, localitatea Oxentia, ce aparține mănăstirii de peste hotare Golia, construită în 1798 de către enoriași, edificiul este din lemn, e veche, în 1830 datorită străduințelor boierului Ioan Constantinovici Grecul, în locul pereților vechi din lemn, au fost clădiți pereți din piatră, cu pidvorul ce exista și cu clopotnița aparte din patru bârne vechi de lemn; are toate cele necesare pentru slujbă; clerul bisericii este format dintr-un preot, doi dascăli (cântăreți) și un pălămar”.

Deci, în 1830, din banii boierului (în rang de caminar) I. Grecu, care arenda otcina satului Oxentia, a fost construită în locul bisericii de lemn – una de piatră, pe același fundament, clopotnița a rămas aceea veche, separată de edificiul bisericii.

Aceiași informație este confirmată de un alt document din 1859 în care se spune:

„Biserica cu hramul în cinstea Sfântului Nicolae din localitatea Oxentia, județul Orhei, ce aparține mănăstirii de peste hotare Golia, construită în 1798 de către enoriași. Edificiul bisericii era din lemn, dar în 1830 cu permisiunea Direcției Episcopale și datorită străduinței boierului (caminarului) Ioan Constantinovici Grecul, fostului proprietar al acestei moșii, a fost construită una nouă din piatră, acoperișul din șindrilă, clopotnița este separată, din lemn”.

În 1859 protopopul județului Orhei, preotul Filadelf Glijinschii a adus la cunoștință Consistoriului duhovnicesc din Chișinău despre aceea că „biserica din Oxentia, județul Orhei este trainică și în stare bună, dar este nevoie de schimbat acoperișul vechi și de înălțat o cupolă”.

În anul următor, 1860 a fost efectuat nu numai reparația acoperișului (acoperișul a fost înlocuit, a fost înălțată o cupolă din lemn acoperită cu tablă metalică vopsită în culoarea verde cu vopsea pe bază de ulei), dar clădirii bisericii i-a fost adăugată o clopotniță din piatră, acoperită de asemenea cu șindrilă.

În 1890 biserica din Oxentia a fost supusă reconstrucției, dar în practică s-a primit că a fost aproape construită din nou. Proiectul și estimarea cheltuielilor privind rezidirea bisericii a fost întocmit de inginerul civil Mihail Stepanovici Seroșinschii. Proiectul și estimarea cheltuielilor în sumă de 9 717 ruble au fost aprobate de Secția Construcții a Administrației guberniale din Basarabia prin decizia nr. 36 din 22 martie 1888.

Trebuie menționat că M.S. Seroșinschii mult timp a ocupat funcția de arhitect eparhial. El a zidit și a rezidit multe biserici în Basarabia. Nu era o persoană întâmplătoare în proiectarea și zidirea bisericilor, un foarte bun specialist cu reputație impecabilă. În același timp era un bun ortodox, necătând la numele de familie polonez.

În vara anului 1908 a fost efectuată o reparație capitală, în rezultatul căreia a fost făcută o nouă podea-

ua din lemn, pereții de două ori vopsiți, acoperișul vopsit de trei ori. Lucrările au fost efectuate de antreprenorul-constructor Grigorovschii, iar zugravul Gurovici a pictat biserica în interior. Tot atunci cunoscutul meșter de iconostas din Chișinău Condrat Sidenco a confecționat și instalat un nou iconostas.

Deci, prima biserică documentar atestată este cea de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, biserică din lemn cu hramul în cinstea Sfântului Nicolae, care a funcționat peste 30 de ani; a doua biserică pe acelaș loc în 1830 în locul celei din lemn a fost zidită una din piatră (fără cupolă, cu clopotniță din lemn separată de clădirea bisericii); a treia, în 1860 clădirii bisericii i-a fost anexată o clopotniță din piatră; a patra, în 1890 biserica a fost practic rezidită din nou; a cincea, în 1908 biserica a fost reparată capital, a fost instalat un iconostas nou.

Observăm, că într-un ritm cronologic cu intervalul din 30 în 30 ani aspectul arhitectural al bisericii din Oxentia s-a schimbat permanent astfel încât o biserică modestă din lemn a devenit un edificiu din piatră cu o arhitectură destul de atractivă, formă în care s-a păstrat până astăzi.

PREOȚII

Din 1801 până în 1830 a slujit preotul Ștefan Portaresco. Tot el Ștefan Guri, Gurița, Gurițencu; numai după soția Agripina și feciorii Condrat și Teodor se poate stabili că este una și aceeași persoană, căci numele de familie în diferite documente este în variante diferite, dar cel mai des Portaresco. Acest fapt poate fi explicat probabil prin aceea că în primele decenii ale secolului al XIX-lea numele de familie era confundat cu porecla. Ștefan Portaresco a fost hirotonit în treapta de preot la 21 ianuarie 1801 de către episcopul de Huși Iacob. A murit în 1830, lăsând soția văduvă cu doi copii.

Din 1837 până în 1867 a slujit preotul Nicolae Cozac, născut în 1802, fiu de preot (tata – Ștefan Cozac), la Seminar nu a învățat. La 2 septembrie 1820 a fost numit pălămar la biserica din Oxentia, la 12 decembrie 1837 a fost hirotonit în treapta de preot pe seama aceleiași biserici, unde a slujit până la sfârșitul vieții.

Din 1867 până în 1876 a slujit fiul preotului precedent părintele Alexandru Cozac. S-a născut în 1835, a absolvit Seminarul teologic din Chișinău, la 4 noiembrie 1859 a fost hirotonit în treapta de diacon, la 6 noiembrie 1859 a fost hirotonit în treapta de preot pe seama bisericii Sfântul Arhanghel Mihail din Taraclia, județul Bender, la 28 septembrie 1862 a fost transferat la Vișcăuți, la 9 august 1867 a fost transferat la Oxentia, la 28 ianuarie 1876 a fost transferat la Molovata.

Din 1876 până în 1916 a slujit preotul Gheorghe Ulinici, născut în 1851, fiul preotului Petru Lupovici Ulinici din Nisporeni de Sus, județul Chișinău. În 1875 a absolvit Seminarul teologic din Chișinău, la 30 ianuarie 1876 a fost hirotonit în treapta de diacon, la 1 februarie 1876 a fost hirotonit în treapta de preot pe seama bisericii Sfântul Ni-

colae din Oxentia, în 1882 a fost numit ajutor de protopop al județului Orhei, funcție pe care a deținut-o până în 1905.

Din 1916 până în 1945 a slujit preotul Constantin Spinei, născut în 1874, a absolvit Seminarul teologic din Chișinău. În 1899 a fost hirotonit în treapta de preot pe seama bisericii din Vascăuți, în 1916 a fost transferat la Oxentia, în 1944 nu s-a refugiat în România ci a rămas în parohie.

În anii 1946-1950 a slujit fiul precedentului preot părintele Teodosie Spinei. În 1951 preot slujitor era părintele Dumitru Delimarschii. Din 1952 preotul Teoctist Procopan de la Molovata, deservea și parohia Oxentia.

La 14 septembrie 1960 biserica Sfântul Nicolae din Oxentia a fost închisă.

În 1989 biserica a fost redeschisă și sfințită de către ÎPS mitropolitul Vladimir. Preot paroh a fost numit părintele Petru Negară care a slujit până în 2000. Din 2000 și până în prezent această funcție o deține părintele Nicolae Bologa.

Prot. Nicolae Bologa

ÎNVĂȚĂTURA ORTODOXĂ DESPRE VRĂJI, FARMECE ȘI ALTE LUCRĂRI DIAVOLEȘTI

Diavolii nu pot lupta cu Dumnezeu, stăpînia căruia au respins-o atunci cînd din îngeri luminați s-au transformat în îngeri întunecați. Dar dacă ei nu pot sta împotriva puterii lui Dumnezeu, atunci ei vor să-i facă rău prin a-i atrage pe oameni de partea întunericului. Omul este cununa creației lui Dumnezeu, ființa căreia Dumnezeu i-a dat o părticică din sine (a fost creat după chipul lui Dumnezeu), iar omul liber și conștient trebuie să aleagă calea binelui, calea spre mărirea acestei părți- cele, care este o sămînță din care trebuie să crească un pom cu fructele faptelor bune (omul trebuie să ajungă la asemănarea cu Dumnezeu). Dacă omul își trăiește viața împlinind poruncile lui Dumnezeu, atunci el merge pe calea binelui și Dumnezeu se bucură mult pentru el așa cum se bucură un tată pentru reușitele copilului său. Dacă omul se îndepărtează de Dumnezeu, nu împlinește poruncile, face tot mai multe fapte rele (păcate), atunci Dumnezeu este trist pentru un astfel de om, iar diavolii se bucură.

De unde au apărut vrăjile, farmecele și alte astfel de lucrări diavolești?

Dumnezeu l-a creat pe om și i-a dat dreptul și posibilitatea de a alege singur de partea cui va fi: a binelui sau a răului (fără această libertate de a alege omul n-ar fi om și nu ar putea ajunge la asemănarea cu Dumnezeu). Unii oameni luptă toată viața pentru a merge pe calea binelui, împlinesc poruncile lui Dumnezeu, se străduie să facă celor ce-i înconjoară numai bine, chiar și vrăjmașilor, se roagă pentru sine și pentru aproapele. Alții, cu părere de rău, se lasă duși treptat pe o altă cale, calea îndepărtării de Dumnezeu. Scopul diavolilor este să facă în așa fel ca omul să se scufunde într-atît, încît să nu mai poată ieși din noianul întunericului. Mijloace sînt multe și diferite. Unul dintre acestea este să-i învețe pe oameni ca să se adreseze după ajutor nu lui Dumnezeu, ci celui rău. Lui Dumnezeu ne adresăm prin rugăciuni de cerere, de laudă și de mulțumire. „Celui rău” i se adresează după ajutor prin vrăji, farmece și alte astfel de lucruri. Forma lor poate fi diferită, însă conținutul este același – adresare celui rău ca acesta să îndeplinească o dorință.

Dar cum rămîne cu magia albă?

Se crede că dacă dorința este de a face rău atunci e magie neagră, iar dacă este o dorință bună (să te însănătoșești, să te căsătorești etc) atunci e magie albă. Da, dar cui adresăm cererea noastră. Poate oare „cel viclean” să facă ceva bun?! Se merită oare să ne vindem sufletul pentru niște lucruri trecătoare?!

Cu adevărat pot diavolii împlini dorințele oamenilor?

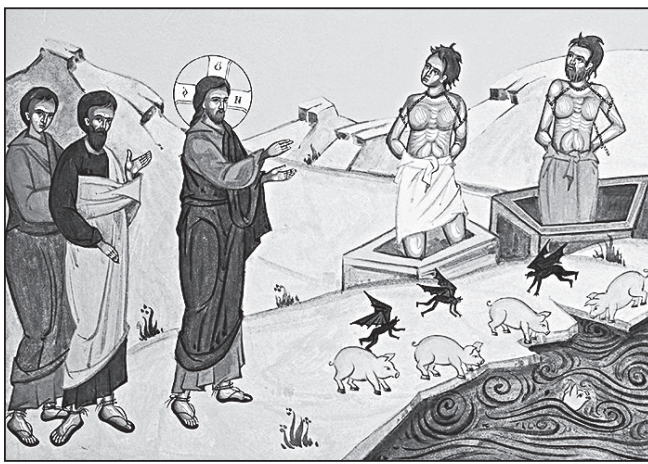
Diavolii vor tare ca oamenii să creadă că ei le pot împlini dorințele, că ei au o putere mare și asupra oamenilor și asupra întregului Pămînt și asupra lumii de dincolo. În realitate ei pot face ceva, doar în măsura în care oamenii le permit să facă.

Cum de înțeles acest lucru?

Dumnezeu nu încalcă libertatea omului și nu a dat acest drept nici „celui rău”. Diavolii nu pot forța pe om ca el să facă ceva rău. Omul este liber în a alege. Nici Dumnezeu nu-l obligă pe om să facă binele, ci doar îi sugerează gânduri spre a face bine. Același drept îl au și diavolii. Este unica lor armă. Deși ei nu cunosc gândurile omului ei pot arunca în mintea lui diferite gânduri, idei, imagini. În mintea unui om credincios, temător de Dumnezeu, împlinator al poruncilor ele nu prea prind rădăcină. Dar dacă omul se îndepărtează de Dumnezeu și de împlinirea poruncilor dumnezeiești, atunci mintea lui devine un teren bun, unde se prind bine sugestiile „celui rău”. Astfel de oameni ușor se lasă influențați de gândurile venite de la diavoli, iar de la gînd și pînă la faptă e doar un pas.

Totuși cum îndeplinesc diavolii dorințele oamenilor?

Să analizăm un exemplu. Cineva a pierdut ceva de preț (o sumă de bani, un obiect scump etc). El merge la vrăjitor/vrăjitoare și cere să-l ajute. Este clar cu a cui putere ajută vrăjitorul (chiar dacă la unii din ei sunt icoane în casă sau vrăjitorul îl sfătuie să meargă și la biserică). Vrăjitorul este un om care s-a vindut conștient și liber „celui rău”, devenind o unealtă prin care lucrează diavolul. Vrăjitorul cîștigă bani mulți, iar diavolul prin el îi influențează pe oameni. Cel care a pierdut suma de bani sau un obiect scump îl roagă pe vrăjitor să-i descopere unde se află sau la cine. Diavolii știu totul ce fac oame-

nii: bun sau rău și chiar ce au făcut cu multe mii de ani în urmă. Imediat „cel rău” îi descoperă vrăjitorului printr-o imagine pe care i-o transmite în minte, iar vrăjitorul dă răspuns celui ce i s-a adresat.

Deci e puternic diavolul dacă poate face așa ceva?

Dacă nu ar fi oameni care i se vînd lui, dacă nu ar fi oameni care să i se adreseze, dacă nu ar fi oameni care să se lase influențați de gândurile pe care el le aruncă în minte, atunci „cel rău” nu ar avea nici o putere. Puterea el o primește de la oamenii care se lasă amăgiți de el.

De ce îi socotim pe astfel de oameni amăgiți?

În primul rînd, de aceea că diavolul insuflă omului că viața e doar aici pe pămînt, că Judecata după moarte nu va fi, că problemele care sunt aici pe pămînt sunt cele mai importante și pentru rezolvarea lor se merită să-ți vinzi și sufletul.

În al doilea rînd, diavolul îndeplinește vre-o dorință nu pentru a-l ajuta pe om, ci pentru a-l prinde în mreajă, iar apoi îl joacă încet și delicat cu singurul scop de a-l îndepărta de Dumnezeu, ca în final, după moarte, să-l aibă alături în iad.

Da, este clar că trebuie să fim credincioși adevărați, să împlinim poruncile dumnezeiești, să nu ne lăsăm influențați de „cel rău” și să ne adresăm doar lui Dumnezeu? Dar ce să facem în cazul cînd simțim că cineva dintre vecini, rude, apropiați ne fac vrăji sau farmece? Cum să ne păzim?

Un adevărat creștin, atunci cînd i se întîmplă vreun necaz, vreo scîrbă, el nu-l vede vinovat de aceasta pe vecin sau pe apropiat care-i fac vrăji, ci se vede vinovat înaintea lui Dumnezeu pe sine. De aceea el se va pocăi cu smerenie și va spune: „Doamne am păcătuit, iartă-mă pe mine (și familia mea), nu am împlinit cum se cuvine poruncile Tale, nu am trăit viața bineplăcut Ție, de aceea iată aceste necazuri au venit asupra mea (sau asupra noastră), ajută-mă să le trec cu bine și să-mi fie ele pentru întărirea în credință” și altele în același sens.

Un creștin care e creștin doar cu numele va cîrți împotriva lui Dumnezeu și va spune: „Doamne, ce-am făcut eu rău de nu-mi merge în viață, am probleme de sănătate, lucrul care îl fac nu sporrește și nu-mi ajung bani, la serviciu e rău, în familie am numai ceartă. Doamne, ce se întîmplă? Nu simt eu să am careva păcate (așa citeva mici). Nu sunt vinovat cu nimic înaintea Ta. A! Vecinul este invidios, el îmi face vrăji, el este vinovat. Doamne, ce rugăciune să spun, ce slujbă să plătesc la biserică ca foc să se pogoare din cer și să nu se aleagă nimic din el, vrăjitorul!” și altele în același sens.

Da, este adevărat, trebuie întîi să vedem birna din ochiul nostru și abia după aceea paiul din cel al aproapelui. Totuși, iată nu odată am găsit pe prag o broască moartă legată cu ață, un picior de găină legat de două flori cu panglică neagră și alte obiecte din acestea foarte stranii. Oare acestea nu sunt vrăji?

Noi știm că „cel rău” nu are dreptul să se atingă de om în nici un fel. Poate doar să arunce gânduri în minte. De aceea, dacă toți vrăjitorii din întreaga lume s-ar strînge împotriva unui creștin adevărat și ar încerca să-i facă cele mai mari vrăji, nu-i vor putea pricinui nici un rău. În timpul Sfinților Apostoli pe pămînt erau cei mai mulți și mai iscușiți vrăjitori (din diferite religii păgîne). Sfinții Apostoli și ucenicii au propovăduit credința creștină la diferite popoare. Preoții păgîni și vrăjitorii acestor popoare tare voiau să-i alunge, să le pricinuiască vreun rău, chiar să-i omoare, dar nu le puteau face nimic, cu nici o vrăjă. Oamenii care credeau în ceea ce învățau Sfinții Apostoli, care credeau în Hristos și se botezau în numele Sfintei Treimi, de asemenea se eliberau de puterea vrăjitorilor. La început credeau cîțiva oameni, de aceea se primea că o mîna de creștini trăia în mijlocul unui întreg sat sau chiar oraș plin de păgîni care cereau ajutorul vrăjitorilor sau care erau vrăjitori. Și toți aceștia mulți, cîți erau nu puteau prici-

nui nici un rău celor care au devenit creștini. Le dădeau să mănînce sau să bea ceva vrăjit și nu li se întîmpla nimic, se atingeau de diferite obiecte special vrăjite și nu-i lua nimic. Din momentul ce ei au crezut în Hristos, s-au botezat și trăiau împlinind poruncile dumnezeiești, din acel moment „cel rău” și vrăjitorii lui nu mai aveau putere.

Și noi credem în Hristos și noi suntem botezați, și noi ne străduim să trăim creștinește și să împlinim poruncile dumnezeiești. Ce ne mai lipsește ca „cel rău” și vrăjitorii lui să nu aibă putere asupra noastră?

Trebuie să avem credință fierbinte și sinceră în Dumnezeu; trebuie să fim atenți la fiecare faptă a noastră, la fiecare vorbă și la fiecare gînd, ca acestea să fie doar bune și plăcute lui Dumnezeu; trebuie sincer să iertăm pe cei ca ne fac rău; trebuie să avem un preot duhovnic iscusit la care permanent să ne mărturisim, de la care să cerem sfat și îndrumare; trebuie să postim miercuri, vineri și posturile de peste an; trebuie să participăm duminica și-n sărbători la slujbele de la biserică și să ne împărtășim cît mai des; trebuie să avem acasă candelă, icoane, să ne rugăm dimineața și seara, să luăm dimineața anaforă și aghiasmă, să citim în fiecare zi cîte un capitol din Noul Testament ș.a. Cu alte cuvinte credința din inimă trebuie să o arătăm și în fapte.

Este prea greu, aproape imposibil. Se primește ca să fi păzit de „cel rău” și de vrăjitori trebuie să fii aproape sfînt?

Ca să fii păzit de „cel rău” și de vrăjitori trebuie numai să începi să trăiești ca un adevărat creștin. Sincer să începi. După aceea Dumnezeu ajută să devii creștin adevărat, iar a trăi creștinește devine plăcut și ușor. Pe parcursul vieții creștinul luptă să-și păstreze credința și să ajungă la sfințenie. Astfel credința fierbinte și sinceră în Dumnezeu îi alungă pe diavoli de lîngă noi.

Dacă diavolii nu pot face nimic oamenilor, decît numai să arunce gînduri în minte, de ce atunci unii creștini care au mîncat ceva vrăjit ori s-au atins de ceva vrăjit au ajuns îndrăciți sau sub influența „celui rău”?

Ca diavolul să poată pune stăpînire pe un creștin, trebuie întîi să-i distrugă credința în Dumnezeu. Cum fac ei acest lucru? A găsit creștinul în prag un obiect straniu și strașnic, a auzit de la vecin că acela i-a făcut vrăji (vecinul în față i-a spus), a văzut cum se zbate un îndrăcit și în inima lui s-a strecurat frica, o frică care înmoaie picioarele și imediat devine slab și vulnerabil, imediat devine bun să fie atacat de „cel rău”. Din momentul în care în inima creștinului pătrunde frica de „cel rău” și de ueltilirile lui (cît de strașnice n-ar fi ele, iar diavolii inventează niște strașnicii că se ridică părul în cap), din acel moment din inima creștinului dispare credința în Dumnezeu. Cînd creștinul pierde credința atunci „cel rău” poate pune stăpînire pe mintea lui, uneori și pe trup.

Ce e de făcut?

Noi am vorbit mai sus ce e de făcut. Primii creștini care trăiau în mijlocul păgînilor aveau credință mare și nu se temeau de vrăji. Așa trebuie să fim și noi. Dumnezeu este mai puternic ca „cel rău”. De aceea un adevărat creștin care crede în Dumnezeu nu trebuie să se teamă de diavoli. Credința în Dumnezeu și frica de „cel rău” este ca plus și minus, ele nu pot fi împreună în inima omului. Dacă trăim creștinește în inima noastră este credința în Dumnezeu și acolo nu poate veni frica. Iar dacă nu ne temem de „cel rău”, acesta nu ne poate pricinui nici un rău, poate doar să ne sugereze gânduri rele, care, de asemenea, trebuie alungate permanent din inima noastră.

Pr. Veaceslav Ciorbă

ANUNȚ

Cu binecuvîntarea Înalt Prea Sfințitului Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove în s. Dubăsarii Vechi, r. Criuleni, Luni, 6 mai, ora 12.00, în incinta Casei de cultură va avea loc Festivalul cu genericul „Hristos a înviat”.

NIKA

Publicația trimestrială a protopiatului de Criuleni și Dubăsari

Președinte:
ÎPS VLADIMIR, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove
Redactor-șef:
Prot. mitr. Teodor Pelin, protopop al bisericilor din raioanele Criuleni și Dubăsari
Redactor: Prot. dr. Veaceslav Ciorbă

Biserica cu hramul “Sf. Arh. Mihail”
s. Dubăsari Vechi, r. Criuleni,
MD-4822, RM, tel/fax (248) 61-000
mob. 069000003; e-mail: t.pelin@yandex.ru
www.protopopiat-criuleni-dubasari.md
Tipărit SA “Tipografia Reclama”
or. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, 111